

Naturvernforbundet i Molde

Molde 19.10.22

Statsforvalteren i Møre og Romsdal sfmrpost@statsforvalteren.no

Søknad om utfylling ved Grandfjæra i Molde

Vi viser til kunngjøring av utbyggeren sin søknad på Statsforvalteren sin nettside.

Søknaden går inn i rekken av flere utfyllingsprosjekt på forurenset grunn i denne delen av byen. I lang tid er det fylt ut med alle typer masser og avfall, og uten at natur og forurensning alltid har vært et tema.

Det siste store var Kystverket sitt ved Moldegård med masser fra Hjertøysundet. Et prosjekt der det ble gjennomført gode marinbiologiske undersøkelser i sundet.

Statens vegvesen ønsker å få godkjent en stor utfylling vestover mot fergekaia med tunellmasser fra den vedtatte tunnelen Julbøen - Bolsønes på forurenset sjøgrunn.

Det må være viktig at alle tiltakene og annen negativ påvirkning av sjøbunnen og fjorden blir sett i sammenheng. Behovet for et bedre kunnskapsgrunnlag om de samlede miljøkonsekvensene for fjorden som økosystem er stort, og som vi vil at Statsforvalteren i samarbeid med kommunen tar tak i.

En gang må det ta slutt med utfyllingene i fjorden. Det finnes også et liv og en natur der. Gradvis svekkes livet i sjøen ved alle bit for bit tiltakene sammen med blant annet overvann og avløpsutslippene med næringsstoffer.

Grandfjæra øst

Det er positivt at det blir krevd og utarbeidet rapporter som dokumenterer forurensningene i sjøgrunnen, og at det blir satt krav om ulike tiltak for å unngå spredning av miljøgiftene fra sjøbunnen. I miljørapporten kommer det blant annet fram at det er knyttet potensiell risiko til spredning av forurensning fra overflatesediment ved utfylling i området.

Etter miljørapporten kan massene legges skånsomt på bunnen på et lag av sand og med geotekstil som overdekning. For å beskytte biologiske verdier mot påvirkning av utfyllingene, kan en kombinasjon av sjeté og siltgardin være relevant. Etter rapporten vil arbeid innenfor en sjeté gi effektiv beskyttelse mot

spredning av forurensede partikler. Vi ønsker at Statsforvalteren krever de beste tekniske løsningene for å redusere miljøbelastningen ved tilretteleggingsarbeidet for både boligfeltet og småbåthavna.

Da Hjertøysundet ble utvidet, ble det sprengt bort 40 000 m³ stein. Etter rapporten fra Kystverket, førte det til at 220 kg ledningsplast kom ut i sjøen, men som ble samlet opp. Dette utfyllingsprosjektet med molo omfatter 80 000 m³ sprengt stein. Ved godkjenning av reguleringsplanen for Grandfjæra øst med bestemmelser, ble det krevd en miljøoppfølgingsplan. Den skal blant annet redegjøre for tiltak for å unngå spredning av plastledninger ved tipping av sprengstein i sjøen. Vi ønsker at Statsforvalteren følger dette opp gjennom sitt vedtak etter forurensningsloven.

Vi ønsker også at Statsforvalteren vedtar at utfyllingen må skje utenom perioden 1. april til 1. september for å skåne livet i sjøen i den mest sårbare perioden. Vi støtter også forslaget i rapporten om å gjennomføre overvåking under anleggsarbeidet for å sikre at spredningen av blant annet miljøgifter skjer innenfor et begrenset areal fra tiltaksområdet.

Vi har merket oss at miljørapporten er fra 2012.

På side 13 i rapporten leser vi:

“Massene er planlagt dumpet fra lastebil i grunne områder og fra lekter i dypere områder. Det er antatt at utfyllingsarbeidet vil foregå over et tidsrom på 6 måneder. I beregningene er det brukt en tiltaksperiode på 120 dager for å beregne spredning av forurenset porevann”.

Nå er altså forutsetningene endret. Den negative miljøpåvirkningen vil skje gjennom et vesentlig lenger tidsrom. Etter søknaden er tiltaket planlagt utført fra høsten 2022 til og med 2025. Vi ønsker at behovet for en revisjon/supplering av miljørapporten blir vurdert.

I flere brev til kommunen og i et leserinnlegg i Romsdals Budstikke den 26.4.22, tok vi opp de omfattende ulovlighetene som skjer når entreprenører som har graveoppdrag tipper ulike typer overskuddsmasser i områder som ikke er kommunalt godkjente som massedeponi. Dessverre er vårt inntrykk at kommunen ikke prioriterer oppfølging av ulovlighetene, og da kan dette fortsette.

Vi ser for oss at dette området kan bli utsatt for den useriøse delen av anleggsbransjen. Det må derfor gjøres klart at det er utbyggeren/grunneieren som har søkt om tillatelse til utfylling med kun sprengstein som blir ansvarlig dersom andre tar seg til rette med ulovligheter. For å forebygge utfylling av annet enn rein sprengstein, kan anleggsområdet for eksempel gjerdes inn og overvåkes.

Eksisterende fylling

I et brev til kommunen av 30.3.22 med tittelen “Forurenset grunn i Molde kommune”, og som Statsforvalteren fikk kopi av, meldte vi fra om flere områder i kommunen med forurenset grunn som ikke var lagt inn i databasen for forurenset grunn.

I brevet skrev vi blant annet:

I et brev av 28.01.20 kom vi med innspill til varsel om oppstart av detaljregulering for Grandfjæra øst. I brevet som kommunen fikk kopi av skrev vi blant annet at det må avklares om den gamle utfyllingen i Grandfjæra øst kan inneholde forurenset masse. En del av området er en branntomt fra perioden mellom 2007 og 2011. (Flyfoto). Dette området er ikke med i databasen om grunnforurensning.

Før gravingen i den eksisterende fyllingen starter opp, bør dette avklares og ses i sammenheng med miljøbelastningen fra resten av byggeprosjektet.

Samlet belastning

En stor utfordring for miljøet er at konsekvensene ikke blir vurderte i den rette sammenhengen. Det blir utført analyser for forurensningen i sjøbunnen for hvert enkelt utfyllingsprosjekt, men vi savner en god marinbiologisk utredning. Selv om miljøgiftene etter hvert tynnes ut, blir ikke alle borte. Noen er raskt nedbrytbare, mens andre hopper seg opp i næringskjedene uavhengig av uttynningsgraden. I tillegg til miljøgiftene, som lett virvles opp ved utfyllinger, kommer for eksempel de store mengdene med nitrogenforbindelser/urin sammen med fosfater som går urensset ut i sjøen fra byens "renseanlegg" og som så går inn i den marine alge/primærproduksjon. Vi mener at konsekvensen er blant annet fare for endringer i den biologiske balansen. En indikator kan være økte forekomster av trådalger/lurv på bekostning av andre arter. Dersom en rekke arter i fjorden minker i antall påvirker det fjordens funksjon som økosystem. Vi mener derfor at det er behov for marinbiologiske undersøkelser og tidsserier slik at utviklingen kan følges over tid, og at kunnskapen kan brukes for å sette i gang med tiltak som kan bedre miljøtilstanden i fjorden.

Vi kjenner ikke tilstrekkelig til ansvarsfordelingen mellom en utbygger og offentlige myndigheter når det gjelder vurderingene etter §§ 8-12 i naturmangfoldloven i en sak som denne. Det kan likevel ikke være tvil om at kravet i § 10 i naturmangfoldloven om at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, må være viktig.

Konklusjon

All forurensning og påvirkning på grunn av menneskelig aktivitet langs og i fjorden må ses i sammenheng. Jfr. § 10 i naturmangfoldloven.

Det er derfor behov for bedre kunnskap om summen av påvirkninger for livet i fjorden. Det bør utarbeides en marinbiologisk utredning om konsekvensene av påvirkningene. Den bør også utarbeides en tiltaksplan som et grunnlag for å bedre den økologiske tilstanden i fjorden.

For denne, isolert sett, vil vi foreslå:

- Før utfyllingen starter opp, må det legges på et lag av sand og med geotekstil som overdekning.

- Vil ønsker at det blir krevd en kombinasjon av sjeté og siltgardin for å redusere forurensningstrykket fra utfyllingsområdet.
- Vi vil at utfyllingen blir utenom perioden 1. april til 1. september.
- Utfylling og forurensning må overvåkes av et firma som er uavhengig av utbygger.
- Vi vil at det blir satt krav til forebyggende tiltak for å hindre utfylling av annet en ren sprengstein.

Vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Molde
v/Knut Løken, sekretær
Lillevikvegen 4A
6412 Molde

Kopi: postmottak@molde.kommune.no
petter@planor.no

E-postadresse: molde@naturvernforbundet.no Naturvernforbundet i Molde er på Facebook
www.naturvernforbundet.no/mr